

JAMHURI YA MUUNGANO WA TANZANIA

BUNGE LA TANZANIA

ORODHA YA SHUGHULI ZA LEO

MKUTANO WA KUMI NA NANE

KIKAO CHA KUMI NA MOJA

8 FEBRUARI, 2010

ORODHA YA SHUGHULI ZA LEO

MKUTANO WA KUMI NA NANE

KIKAO CHA KUMI NA MOJA – TAREHE 8 FEBRUARI, 2010

I. MASWALI:

WAZIRI MKUU:

115.MHESHIMIWA AZIZA SLEYUM ALLY (VITI MAALUM):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri Mkuu:- Kwa kuwa, kulikuwa na zoezi la kuhamisha mifugo kwenye maeneo mbalimbali katika nchi hii hususan Kilosa – Ihefu nk; na kwa kuwa, katika zoezi hilo mfugaji

mwenye mifugo yake alikuwa akitozwa kiasi cha shs.30,000/= kwa kila ng'ombe:-

- (a) Je, fedha hizo zilikwenda wapi;
- (b) Je, ni sheria ipi iliyohalalisha utozaji wa fedha hizo;
- (c) Je, ni fedha kiasi gani kilikusanywa kutoka kwa wenye ng'ombe kama tozo kwa mifugo yao.

**116.MHESHIMIWA CASTOR RAPHAEL
LIGALLAMA (KILOMBERO):**

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri Mkuu:- Kwa kuwa, kuna habari kwamba, mafao ya Madiwani baada ya Mabaraza yao kuvunjwa nchi nzima mwaka 2010 yatalipwa na Serikali kuu:-

- (a) Je, kauli hiyo ni sahihi;
- (b) Kama ni sahihi; Je, ni stahili gani hizo ambazo kila Diwani ategemee kuzipata.

OFISI YA RAIS (UTAWALA BORA):

117.MHESHIMIWA PROF. FEETHAM FILIPO BANYIKWA (NGARA):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Nchi, Ofisi ya Rais (Utawala Bora):- Kwa kuwa, Wilaya ya Ngara ilipata fedha kwa ajili ya Miradi ya vijiji chini ya Mpango wa **TASAF** Awamu ya Kwanza (**TASAF – 1, 2002 – 2005**); na kwa kuwa, matumizi ya fedha hizo yalilalamikiwa sana na wananchi pamoja na Madiwani kutokubaliana jinsi fedha hizo zilivyotumika:-

- (a) Je, ni vijiji vipi, na kila kimoja kilipata kiasi gani cha fedha katika utekelezaji wa Miradi ya **TASAF** Awamu ya Kwanza 2002 – 2005;
- (b) Je, baada ya Mradi wa **TASAF** kukamilika, ni miradi ipi haikukamilika kutokana na ufujaji wa fedha za Miradi;

- (c) Je, ni hatua gani za pamoja za **TASAF** na Wilaya ya Ngara zilizochukuliwa kukamilisha Miradi hiyo na kuwawajibisha wahusika wa ubadhirifu wa fedha hizo.

WIZARA YA ELIMU NA MAFUNZO YA UFUNDI:

118.MHESHIMIWA SULEIMAN OMAR KUMCHAYA (LULINDI):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Elimu na Mafunzo ya Ufundi:- Kwa kuwa, mishahara na posho za walimu wakati mwingine huchelewa sana kuwafikia walengwa hadi kufikia miezi sita:-

Je, Serikali haioni kuwa, kwa kufanya hivyo inawakatisha tamaa walimu hawa na inachukua hatua gani kurekebisha hali hiyo.

119. MHESHIMIWA RUTH BLASIO MSAFIRI (MULEBA KASKAZINI):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Elimu na Mafunzo ya Ufundi:- Kwa kuwa, wanafunzi wanaofuzu Kidato cha Nne hupata alama nzuri zinazotosheleza kujiunga na kozi mbalimbali

ikiwemo ya Ualimu Daraja la III A; na kwa kuwa, baadhi yao hukosa nafasi hizo na hivyo kuomba miaka inayofuata ambapo wengi hufanikiwa kupata:-

Je, Serikali haioni kuwa, imeleta kero kubwa kwa mwaka huu (2009) kuwaacha wale waliomaliza miaka iliyotangulia wakiwemo wa mwaka 2006 na 2007.

WIZARA YA KAZI, AJIRA NA MAENDELEO YA VIJANA:

120.MHESHIMIWA DK. FESTUS BULUGU LIMBU (MAGU):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Kazi, Ajira na Maendeleo ya Vijana:-

- (a) Je, ni fedha kiasi gani za uwezesaji maarufu kama Mabilioni ya Rais Kikwete, zimewafikia wananchi walioko vijijini katika Jimbo la Magu, ikitajwa idadi na kwa kila Kata;

(b) Je, kwa nini wakulima wasikopeshwe majembe ya kukokotwa na ng'ombe kutokana na fedha hizo.

WIZARA YA MAJI NA UMWAGILIAJI:

121. MHESHIMIWA DIANA MKUMBO CHILOLO (VITI MAALUM):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Maji na Umwagiliaji:- Kwa kuwa, Mji Mdogo wa Shelui unayo Maji ya kutosha ambayo yanasambazwa kwa njia ya mabomba; na kwa kuwa, hakuna kitengo cha Uhandisi wa Maji Shelui kwa ajili ya kutoa huduma ya kuunganisha mabomba ya maji kwenye nyumba za wakazi wa Shelui:-

Je, ni lini Serikali itaajiri Mhandisi wa Maji atakayetoa huduma endelevu katika Mji Mdogo wa Shelui ili wakazi wake waondokane na adha ya kusubiri Mhandisi wa Maji kutoka Halmashauri ya Wilaya ya Iramba ambaye hufika mara chache sana.

122.MHESHIMIWA BASIL PESAMBILI MRAMBA (ROMBO):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Maji na Umwagiliaji:- Kwa kuwa, huko Wilayani Rombo maji ya Chemchem, Mito na Mifereji yamekwishatumika kwa kuingizwa kwenye mabomba yaliyopo na hivyo kuilazimisha Serikali kuchunguza vyanzo vipya:-

- (a) Je, utafiti huo umefika wapi na ni lini maji hayo yataanza kutumika;
- (b) Kama utafiti umekosa maji ya kutosha; Je, Serikali yetu iko tayari kuomba Serikali ya Kenya ituruhusu kutumia maji yaliyopo mpakani upande wao ambayo chanzo chake ni Mlima Kilimanjaro.

WIZARA YA KILIMO, CHAKULA NA USHIRIKA:

123.MHESHIMIWA JENISTA JOAKIM MHAGAMA (PERAMIHO):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Kilimo, Chakula na Ushirika:- Kwa kuwa, mfumo mpya wa vocha kwa matumizi ya ruzuku ya pembejeo ya mbolea na mbegu unaonekana kwa namna fulani kuwa ukisimamiwa vizuri unaweza kusaidia kuboresha kilimo; na kwa kuwa, mfumo huo ulichelewa sana kuanza katika msimu huu na kusababisha wakulima wengi kutopata mahitaji hayo muhimu kwa wakati:-

- (a) Je, Serikali imebaini kasoro ngapi za mfumo huo toka uanze kufanyiwa majaribio ya utekelezaji;

- (b) Je, ni hatua zipi zimechukuliwa kurekebisha kasoro zilizojitokeza;
- (c) Je, Serikali iko tayari kufuata agizo la **MLALE** Mkoa wa Ruvuma ili kufanikisha mfumo mzima wa pembejeo na kilimo Mkoani Ruvuma.

124.MHESHIMIWA MGANA IZUMBE MSINDAI (IRAMBA MASHARIKI):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Kilimo, Chakula na Ushirika:- Kwa kuwa, Mkoa wa Singida ndio unaozalisha Alizeti nyingi hapa nchini na kwamba, wananchi wa Iramba Mashariki wanataka sana kuomba mikopo kwa ajili ya kununulia mashine za kukamua mbegu za zao hilo ili kupata mafuta na mashudu:-

Je, Serikali itawasaidiaje wananchi hao kupata mikopo kupitia Hazina.

WIZARA YA MAMBO YA NDANI YA NCHI:

125.MHESHIMIWA BUJIKU PHILIP SAKILA (KWIMBA):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Mambo ya Ndani ya Nchi:- Kwa kuwa, moja ya majukumu ya Serikali ni kulinda usalama wa raia na mali zao; na kwa kuwa, jukumu hilo hutekelezwa na vyombo vya usalama ikiwa ni pamoja na Jeshi la Polisi ambalo linatakiwa kuwa na uhusiano mzuri na raia linaowahudumia; na kwa kuwa, katika kituo cha biashara kilichopo katika kijiji cha Hungumalwa kuna Kituo cha Polisi ambacho kinashindwa kuzuia uhalifu wa majambazi katika **SACCOS** ya Hungumalwa na nyumba za kulala wageni katika kijiji hicho:-

- (a) Je, ni kitu gani kimepungua katika kituo hicho na kukifanya kishindwe kuzuia uhalifu;
- (b) Kama zipo sababu zinazojulikana Serikalini; Je, ni lini Serikali itakisaidia kituo hicho kiweze kutekeleza majukumu yake vizuri;
- (c) Je, Serikali inaridhishwa na mahusiano yaliyopo kati ya Askari wa kituo hicho na wananchi katika Tarafa za Nyamilama na Mwamashimba.

WIZARA YA MIUNDOMBINU:

126.MHESHIMIWA DKT. RAPHAEL MASUNGA CHEGENI (BUSEGA):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Miundombinu:-
Kwa kuwa, Barabara ya Nyanguge – Musoma imekuwa ikisababisha ajali nyingi kutokana na kutokuwepo vizuizi mwendo barabarani (yaani matuta) hivyo kusababisha vifo na uharibifu wa mali za wananchi; na kwa kuwa, kupitia Bunge hili kumekuwa na ahadi za mara kwa mara za kuweka matuta lakini hazijatekelezwa;
Je, ni lini Serikali itaweka matuta katika maeneo ya Masanza kona, Mwamanyili, Nyakaboja, Nyamikoma na Kalemera.

**127.MHESHIMIWA VICTOR KILASILE
MWAMBALASWA (LUPA):**

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Miundombinu:-
Kwa kuwa, Mheshimiwa Rais wa Jamhuri ya Muungano aliweka Jiwe la Msingi la Ujenzi wa barabara ya Mbeya – Chunya – Makongorosi mwaka jana akiwa ziarani Mkoani Mbeya; na kwa kuwa, mpaka sasa hakuna hata mita moja iliyowekwa lami kwenye barabara hiyo:-

Je, ni kitu gani kimekwamisha ujenzi huo.

WIZARA YA NISHATI NA MADINI:

**128.MHESHIMIWA LUCAS LUMAMBO SELELII
(NZEGA):**

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Nishati na Madini:- Kwa kuwa, vijiji vya Puge na Ndala, Nkiniziwa na Itilo vimepitiwa na Grid ya Taifa tangu miaka ya 1980 ingawa havijapatiwa umeme; na kwa kuwa, kumekuwa na ahadi ya mara kwa mara ya muda mrefu ya kuvipatia umeme vijiji hivyo:-

- (a) Je, ni lini (kwa uhakika) vijiji hivyo vimepangiwa kupatiwa umeme;
- (b) Je, ni gharama kiasi gani kuwa na sub station Puge na kuleta umeme huo toka Nzega, Puge – Ndala.

**129.MHESHIMIWA STEPHEN JONES GALINOMA
(KALENGA):**

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Nishati na Madini:- Kwa kuwa, Kituo cha Umeme cha Tosamaganga – Iringa kiliacha kutoa umeme kwa kutumia maporomoko ya maji miaka mingi iliyopita baada ya umeme wa Grid ya Taifa kuunganishwa Iringa lakini miundombinu yake bado ni imara:-

- (a) Je, Serikali itafufua lini kituo hicho na kuunganisha na gridi ya Taifa hasa ikitiliwa maanani upungufu mkubwa uliopo wa nishati nchini;
- (b) Je, kama hilo haliwezekani; Je, kwa nini kituo hicho kisitumike kama kituo cha kusambaza umeme vijijini kwenye maeneo hayo.

II. HOJA ZA SERIKALI:

MAAZIMIO:

WAZIRI WA FEDHA NA UCHUMI:

Azimio la Bunge la Kuridhia Mapendekezo ya Mabadiliko katika baadhi ya vipengele vya Mkataba ulioanzisha Shirika la Fedha la Kimataifa (**IMF**).

WAZIRI WA MAJI NA UMWAGILIAJI:

Azimio la Bunge la Kuridhia Mkataba wa Kuanzishwa kwa Kamisheni ya Maji ya Bonde la Mto Zambezi [*The Agreement on the establishment of Zambezi Water Course commission – (ZAMCOM)*].

WAZIRI WA ULINZI NA JESHI LA KUJENGA TAIFA:

Azimio la Bunge la Kuridhia Mkataba wa Ulinzi wa pamoja wa Nchi za **SADC** [*The **SADC** Mutual Defence Pact*].

DODOMA
8 FEBRUARI, 2010

DKT. T.D. KASHILILAH
KATIBU WA BUNGE